C/2024/6882

28.11.2024

Avizul Comitetului Economic și Social European

Defrișarea pădurii tropicale amazoniene – impactul asupra schimbărilor climatice și a mediului la nivel mondial; consecințe pentru întreprinderi, lucrători și populație

(aviz din proprie inițiativă)

(C/2024/6882)

Raportori: **Josep PUXEU, Carlos SILVA, John COMER**

Consiliere	Mercedes BLAZQUEZ GARCIA-IBARROLA (consilieră pentru raportor, Grupul II) Emmanuella DOUSSIS (consilieră pentru raportor, Grupul III) Marta SCARPATO (consilieră, Grupul II)
Decizia Adunării Plenare	18.1.2024
Temei juridic	Articolul 52 alineatul (2) din Regulamentul de procedură
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru relații externe
Data adoptării în secțiune	17.7.2024
Data adoptării în sesiunea plenară	19.9.2024
Sesiunea plenară nr.	590
Rezultatul votului (pentru/ împotrivă/abțineri)	130/0/1

1. Concluzii și recomandări

1.1. Legătura dintre defrișarea pădurii tropicale amazoniene și schimbările climatice este un motiv de preocupare pentru CESE. CESE are convingerea că factorii care impulsionează această defrișare trebuie examinați, pentru a permite elaborarea unor politici eficace de atenuare a schimbărilor climatice, respectând în același timp imperativele unei tranziții juste și drepturile omului, drepturile sociale și de mediu ale comunităților locale. Sprijinul pentru micii fermieri și populațiile indigene trebuie să constituie un element central al soluțiilor pentru protejarea pădurii tropicale amazoniene, promovând în același timp dezvoltarea durabilă și comerțul.

1.2. Scopul prezentului aviz este de a oferi o prezentare generală a opiniilor CESE cu privire la defrișare și la impactul considerabil al defrișării asupra schimbărilor climatice, biodiversității și mediului, atât la nivel mondial, cât și în comunitățile locale, inclusiv pentru fermieri și întreprinderi și în special pentru populațiile indigene.

1.3. Măsurile pentru combaterea defrișării trebuie să acopere toate produsele de bază principale care prezintă riscuri pentru păduri. Ele trebuie să implice acțiuni direcționate atât către cerere, cât și către ofertă, pentru a reglementa atât comerțul, cât și producția. În plus, măsurile vor trebui să fie convenite prin parteneriat și, pentru a fi eficace, acesta trebuie să fie un parteneriat pluralist, care să implice atât producătorii, cât și consumatorii produselor de bază relevante. Pentru punerea în aplicare vor fi necesare sisteme agreate pentru monitorizare, trasabilitate și transparență, astfel încât toată lumea să poată vedea ce produse de bază au îndeplinit standardele și ce produse nu le-au îndeplinit.

1.4. Consolidarea cooperării cu țările din America Latină este un imperativ geopolitic, de mediu și geoeconomic pentru Uniunea Europeană. Este necesar să se stabilească relații cu toate țările pe teritoriul cărora se întinde biomul amazonian, în special cu Brazilia. Alte biomuri critice în ceea ce privește biodiversitatea, cum ar fi Chaco, Cerrado și Pantanal, sunt, de asemenea, în mare pericol.

1.5. Ratificarea unui tratat de parteneriat strategic echilibrat între Mercosur și UE ar crea un cadru stabil pentru stimularea comerțului, fără a pierde din vedere aspectele legate de mediu și de muncă, inclusiv combaterea defrișărilor. Acordul trebuie să se bazeze pe premisa că comerțul nu ar trebui să se desfășoare în detrimentul mediului sau al condițiilor de muncă; dimpotrivă, comerțul trebuie să promoveze dezvoltarea durabilă. El trebuie să stimuleze integrarea profundă între cele două părți, lanțurile valorice regionale moderne și sofisticate, reducerea costurilor comerciale și scăderea incertitudinii.

1.6. CESE poate juca un rol de sprijin, sugerând recomandări în vederea consolidării încrederii, identificând domeniile în care UE și Brazilia pot colabora și oferind căi de realizare a sinergiei. CESE poate juca și un rol de facilitare, dezvoltând un dialog semnificativ cu omologii din țările din America Latină și consolidând convingerea că tranziția către utilizarea durabilă a terenurilor poate reprezenta un pas către o mai mare prosperitate.

1.7. În ultimă instanță, CESE servește drept punte între instituțiile europene și societatea civilă. Societatea civilă organizată, astfel cum este reprezentată în CESE, are un cuvânt semnificativ de spus cu privire la modul în care UE colaborează cu țările amazoniene pentru a proteja pădurea tropicală amazoniană, promovând în același timp dezvoltarea durabilă, comerțul și sprijinul pentru micii fermieri și comunitățile indigene.

1.8. Impactul critic pe care defrișările îl au asupra societății, mediului și întreprinderilor nu poate fi ignorat. Brazilia, care găzduiește cea mai mare parte a rezervației amazoniene, joacă un rol esențial în combaterea defrișărilor, având obiectivul de a reduce la zero defrișările până în 2030. Noul guvern a adoptat măsuri ferme pentru a plasa problema mediului în prim-planul agendei sale politice. În 2025, Belém do Pará va găzdui summitul privind clima al COP (COP30).

1.9. CESE consideră că măsurile ar trebui adoptate cu respectarea deplină a suveranității omologilor din America Latină, a transparenței și a compensării, deoarece conservarea pădurilor tropicale este o responsabilitate a tuturor țărilor, toate beneficiind de pădurile nedefrișate.

1.10. Măsurile pentru realizarea acestor obiective impun o nouă paradigmă și noi mecanisme în relațiile dintre UE și America Latină, bazate pe schimburile științifice și de cunoștințe. CESE a solicitat un mecanism urgent de răspuns pentru sprijinirea persoanelor și a societății civile care protejează pădurile din UE și din afara acesteia și pentru sprijinirea tranziției juste a acestor persoane către căi și practici mai durabile. Tot mai mulți fermieri și mici agricultori colaborează cu omologii lor de la nivel local, european și internațional pentru documentarea practicilor responsabile în cadrul sistemelor de certificare sau al inițiativelor peisagistice.

1.11. CESE consideră că cea mai mare provocare pentru diplomația UE în domeniul climei este să colaboreze cu țările partenere pentru creșterea ambițiilor lor climatice, în timp ce îi sprijină pe cei mai vulnerabili. Schimbările climatice trebuie considerate atât o problemă de mediu, cât și o problemă socială, pentru care trebuie găsite soluții care abordează provocări multiple, inclusiv combaterea sărăciei și a inegalităților, insecuritatea alimentară și a apei, declinul biodiversității și crizele sanitare.

1.12. CESE recunoaște că nu toate țările dispun de capacitățile financiare și tehnologice sau de resursele necesare de consolidare a capacităților pentru a urma calea tranziției climatice. UE trebuie să conducă mobilizarea surselor financiare publice și private pentru a sprijini țările partenere în gestionarea impactului Pactului verde european, dintr-o perspectivă economică, ecologică și socială care conturează planurile pentru o tranziție justă.

2. **Obiectivul avizului**

2.1. Obiectivul prezentului aviz este de a oferi perspectiva generală a CESE asupra problemei defrișării pădurii tropicale amazoniene și de a evidenția impactul asupra schimbărilor climatice, biodiversității și mediului la nivel mondial, precum și consecințele pentru agricultură, întreprinderi, lucrători și comunitățile locale. Avizul analizează și consecințele interacțiunii dintre defrișarea pădurii tropicale amazoniene și politicile privind schimbările climatice asupra fluxurilor economice și comerciale dintre Uniunea Europeană și Mercosur. Avizul este adresat în primul rând deputaților recent aleși în Parlamentul European, noii Comisii Europene și Consiliului.

2.2. CESE dorește să adopte o poziție instituțională și să prezinte opinia societății civile organizate din UE asupra rolului esențial pe care pădurea tropicală amazoniană, în care trăiesc comunitățile locale și indigene, îl joacă în protejarea biodiversității, în atenuarea schimbărilor climatice și în adaptarea la acestea, în asigurarea producției de alimente la nivel mondial și în absorbția și fixarea dioxidului de carbon. Conservarea pădurilor contribuie la durabilitatea agriculturii și la conservarea solului și a apei. Combaterea defrișărilor ar trebui să se alinieze cu imperativele tranziției juste stabilite în Acordul de la Paris privind schimbările climatice din 2015 și în Pactul verde european din 2019, garantând că populațiile indigene pot să se dezvolte, în conformitate cu Convenția nr. 169 a OIM referitoare la populațiile indigene și tribale.

3. **Observații generale**

3.1. Potrivit FAO și CEPALC, suprafața împădurită la nivel mondial este de 4,06 miliarde de hectare (ha), acoperă 31 % din suprafața uscatului planetei și găzduiește jumătate din numărul total de specii. Mai mult de jumătate (54 %) din suprafața împădurită se află în doar cinci țări: Rusia, Brazilia (a doua cea mai împădurită țară), Canada, Statele Unite și China. Pe teritoriul Braziliei se află 53,3 % din pădurile din America de Sud (497 de milioane ha), dar țara a pierdut 92,3 milioane ha de păduri în ultimii 30 de ani. (Paraguay, care se află pe locul al doilea, a pierdut 9,4 milioane ha).

3.2. În perioada 1990-2020, pădurile din America Latină și Zona Caraibilor au înregistrat un declin constant, de la 53 % la 46 %, și s-au pierdut 138 de milioane de hectare, echivalentul a jumătate din teritoriul Argentinei. Numai defrișările sunt responsabile pentru 11 % din volumul emisiilor de gaze cu efect de seră. Protejarea solurilor și a mineralelor pe care le conțin este esențială pentru activitățile agricole și de creștere a animalelor, precum și pentru supraviețuirea omenirii. Defrișările au un impact asupra schimbărilor climatice, cauzând deșertificare, eroziunea solurilor, incendii, inundații, secete și boli transmise de insecte. Studiile științifice avertizează că, dacă se păstrează ritmul actual al defrișărilor, pădurea tropicală amazoniană ar putea deveni savană până în 2050.

3.3. Agricultura depinde de biodiversitate, iar biodiversitatea depinde de păduri. Peste 75 % din culturile alimentare la nivel mondial depind de zoogamie. Sectoarele industriale depind de diversitatea genetică și de serviciile ecosistemice, acestea fiind esențiale pentru producție (medicamente, inclusiv substanțe antimicrobiene). Peste jumătate din PIB depinde de natură, inclusiv trei sectoare economice (sectorul construcțiilor, cel al agriculturii și cel al alimentelor și băuturilor).

3.4. Există tot mai multe dovezi ale efectelor schimbărilor climatice asupra alimentelor și alimentației. O analiză cuprinzătoare a Agenției Europene de Mediu documentează impactul asupra agriculturii și pescuitului pe care îl au schimbările temperaturii, precipitațiile, fenomenele meteorologice extreme și variațiile tiparelor dăunătorilor și ale bolilor, răspândind și mai mult infecțiile în rândul animalelor de fermă.

3.5. Bazinul amazonian, cu suprafața de 7,4 milioane km^2, reprezintă 4,9 % din zona continentală la nivel mondial, adică aproximativ suprafața UE27, acoperind părți din Bolivia, Brazilia, Columbia, Ecuador, Guyana, Peru, Suriname și Venezuela. Bazinul amazonian are cea mai mare concentrație de păduri tropicale din lume (885 de milioane ha), din care 60 % se află în Brazilia. Brazilia este considerată cel mai bogat ecosistem din lume în ceea ce privește biodiversitatea. Se estimează că 28 de milioane de persoane locuiesc în bazinul amazonian, în care trăiesc cel puțin 400 de populații indigene, care vorbesc peste 300 de limbi.

3.6. Imaginile din satelit din cadrul Proiectului de monitorizare prin satelit a defrișărilor din regiunea Amazônia Legal (PRODES), desfășurat de Institutul Național pentru Cercetare Spațială (INPE) din Brazilia în perioada 1988-2020, arată în mod clar că pădurile au fost înlocuite cu plantații forestiere (o creștere de 274 % în perioada 1986-2019), activități agricole (160 %) și activități de creștere a animalelor (pășunat) (în scădere din anul 2000). Și industriile de extracție a petrolului, a gazelor și a mineralelor critice sunt o cauză majoră a defrișării pădurii tropicale amazoniene. În 2023, s-au pierdut 9 064 km^2 de pădure (o scădere de 28,2 % după o creștere timp de 5 ani). Regiunile braziliene care suferă cel mai mult de pe urma defrișărilor sunt Pará, Amazonas și Mato Grosso. Și alte biomuri critice sunt în mare pericol, cum ar fi Chaco, Pantanal și Cerrado (unde defrișările au crescut cu 25 % în 2022 și cu 3 % în 2023).

3.7. Defrișările au un impact social, economic și asupra mediului semnificativ, iar Brazilia joacă în mod obișnuit un rol de prim ordin în combaterea defrișărilor și a schimbărilor climatice. La Conferința Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (COP28) din 2023 de la Dubai, problemele de mediu și protecția pădurilor tropicale au fost plasate din nou în prim-planul agendei guvernului brazilian.

3.8. Președintele Braziliei, Luiz Inácio Lula da Silva, și ministrul mediului, ecologista Marina Silva, au confirmat că Brazilia este dispusă să combată schimbările climatice prin adaptarea obiectivelor sale și reducerea la zero a defrișărilor din pădurea tropicală amazoniană până în 2030. Dinamica actuală este excelentă: COP30, care urmează să aibă loc la Belém do Pará, în inima bazinului amazonian de pe teritoriul Braziliei, va fi o oportunitate istorică de a deschide discuția cu Parlamentul European nou-ales.

3.9. Dl Lula își reafirmă angajamentul față de „reducerea la zero a defrișărilor ilegale" în Brazilia până în 2030, prin mecanisme precum parteneriatul anunțat recent cu Fondul Amazon și Floresta+, care va plăti autorităților locale 730 milioane BRL (aproximativ 132 milioane EUR) pentru a combate defrișările și incendiile forestiere din bazinul amazonian. Acest proiect face parte din Planul de acțiune brazilian pentru prevenirea și controlul defrișărilor în regiunea Amazônia Legal (PPCDAm), care va asigura legătura cu autoritățile locale care contribuie cel mai mult la defrișări, acordându-le sprijin financiar. 11,6 % din teritoriul Braziliei este format din teritorii indigene; în ultimul an și jumătate, au fost delimitate 10 teritorii indigene. Inițiativele demonstrează o voință reînnoită de a inversa această situație.

3.10. Planurile de acțiune ale Braziliei pentru perioada 2023-2027 pun accentul pe extinderea zonei de păduri publice federale aflate în concesiune cu până la 5 milioane de hectare până în 2027, pe creșterea volumului de resurse umane dedicate combaterii defrișărilor și pe utilizarea inteligenței artificiale pentru urmărirea de la distanță a infracțiunilor împotriva mediului. Pilonii de acțiune principali se bazează pe alternative sustenabile și economice, controlul și monitorizarea mediului, planificare teritorială și amenajarea teritoriului, precum și pe măsuri legislative și economice pentru a limita defrișările, cum ar fi piața carbonului.

3.11. CESE salută aceste evoluții pozitive și speră că politicile de combatere a defrișărilor vor putea să obțină un rezultat pozitiv, ținând seama în mod corespunzător de transparența necesară și cu respectarea suveranității și a compensării pentru omologii din America Latină în interesul comun de a conserva bazinul amazonian. CESE consideră, de asemenea, că conservarea pădurilor nu ar trebui privită ca o renunțare la creșterea economică și la securitatea alimentară. Principalele dificultăți constau în reconcilierea protecției bazinului amazonian cu apărarea drepturilor populațiilor indigene și ale comunităților locale, prin revitalizarea economiei, reducerea sărăciei și realizarea unei tranziții juste care nu va lăsa pe nimeni în urmă.

3.12. Pădurile tropicale asigură mijloace de subzistență pentru grupurile cele mai vulnerabile. Totuși, la scară mai largă, ele nu sunt încă o resursă care contribuie în mare măsură la dezvoltarea economiilor naționale din subregiune, reprezentând mai puțin de 2 % din PIB, cu excepția Braziliei, unde contribuția se ridică la 5 % din PIB. Cu toate acestea, în economia informală, mai ales în zonele rurale și indigene, pădurile tropicale joacă un rol esențial ca sursă principală de subzistență pentru populație, furnizându-i alimente, apă, materiale de construcții și alte produse forestiere. În acest biom trăiesc și muncesc în jur de 28 de milioane de persoane care au nevoie de locuri de muncă stabile, decente, de calitate și de garanția că își pot câștiga existența prin activități cu valoare adăugată, de la activități din domeniul agroecologiei la activități economice noi care derivă din medicina viitorului, pentru care conservarea pădurilor tropicale reprezintă un element fundamental. Trebuie garantate și menținute prețuri echitabile și locuri de muncă stabile pentru mijloacele lor de subzistență.

3.13. Prin urmare, trebuie stabilită o nouă relație între UE și țările din regiunea amazoniană, bazată pe cunoștințe tehnice și științifice, cu scopul de a combate efectele secundare ale activităților ilegale din aceste păduri, cum ar fi traficul de droguri, exploatarea forestieră și mineritul ilegal. Compensația financiară internațională poate furniza fonduri pentru cercetare participativă, învățământ superior bazat pe noi tehnologii și deschiderea unor spații pentru dialog între responsabilii de elaborarea politicilor din UE și grupurile locale care suferă de pe urma acestei situații. Dialogul dintre CESE și Consiliul pentru Dezvoltare Economică și Socială Durabilă din Brazilia, care a fost reluat recent, este un bun punct de pornire în această privință.

3.14. Programul Amazonia+ al UE lansat recent, în cooperare cu țările din America de Sud pe teritoriul cărora se întinde acest biom, se va baza pe inițiative regionale printr-un mecanism pentru implicarea comunităților locale, inclusiv a populațiilor indigene, în guvernanța în domeniul forestier și înverzirea lanțurilor de aprovizionare. În plus, poate fi încurajată utilizarea fondurilor din cadrul Global Gateway în mecanismele de compensare cu comunitățile locale, pentru a se garanta că conservarea pădurilor rămâne rentabilă. Un exemplu de îmbinare a progresului cu conservarea pădurilor este fondul *Tropical Forest Forever*.

3.15. UE contribuie de mult timp la defrișări prin consumul unei proporții semnificative de produse asociate. După adoptarea Pactului verde european în 2019 și a Strategiei UE în domeniul biodiversității pentru 2030, UE a adoptat măsuri suplimentare. Conform statisticilor UE, Europa este unul dintre cei mai mari importatori de materii prime legate de defrișare, inclusiv 50 % din cafeaua de la nivel mondial și 60 % din cacao. Studiile de evaluare a impactului au estimat că, numai în UE, consumul acestor produse va crește defrișările cu aproximativ 248 000 de hectare pe an până în 2030. UE s-a angajat să protejeze ecosistemele prin controlul produselor legate de defrișări la frontierele sale.

3.16. Această măsură include Regulamentul privind punerea la dispoziție pe piața Uniunii și exportul din Uniune a anumitor produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor (Regulamentul privind produsele care nu implică defrișări), și anume: ulei de palmier, soia, lemn, cacao, cafea, bovine și cauciuc, dar lista poate fi extinsă. Regulamentul stabilește un sistem pe trei niveluri pentru clasificarea țărilor sau a unor părți ale acestora în trei categorii de risc, prevede un mecanism de control și monitorizare și deleagă competența de control autorităților competente din statele membre. Informarea și protecția consumatorilor ar trebui să fie componente esențiale ale acestor politici.

3.17. Efectele legislației de mediu a UE asupra lanțurilor valorice în cauză pot fi diverse și greu de anticipat, deoarece depind de mai mulți factori: gradul de pregătire al fiecărui lanț valoric, accesul la tehnologie și finanțare, clasificarea riscurilor din fiecare țară, deciziile adoptate de producători și comercianți, elasticitatea cererii în funcție de preț, cererea de pe alte piețe din afara UE etc. Fluxurile comerciale pot fi afectate grav, iar exporturile de produse de bază ar putea fi redirecționate către piețe care se dezvoltă mai rapid. Microîntreprinderile și întreprinderile mici vor fi cele mai vulnerabile din cauza dificultăților cu care se confruntă în îndeplinirea cerințelor de trasabilitate și de mediu și a costurilor conexe.

3.18. Acordul dintre UE și Mercosur trebuie să se bazeze pe premisa că comerțul nu ar trebui să se desfășoare în detrimentul mediului sau al condițiilor de muncă, comerțul trebuie să promoveze dezvoltarea durabilă. CESE solicită ca acest acord să garanteze un cadru stabil pentru reglementarea normelor privind fluxurile comerciale, standardele de mediu și drepturile fundamentale ale lucrătorilor. Câștigurile economice ale acordului trebuie contrabalansate de dimensiunea socială și de cea de mediu. Mai mult, acordul trebuie să stimuleze integrarea profundă între UE și America Latină, dezvoltarea unor lanțuri valorice regionale moderne și sofisticate, reducerea costurilor comerciale și scăderea incertitudinii. Din punct de vedere geoeconomic, UE va fi primul partener comercial major care oficializează un acord cu Mercosur: nici SUA și nici China nu au un acord comercial similar, iar importanța sa geopolitică, geoecologică și geoeconomică nu ar trebui trecută cu vederea.

3.19. Brazilia joacă un rol esențial în evaluarea situației defrișărilor, în special în bazinul amazonian de pe teritoriul său. Ratificarea acordului poate asigura dezvoltarea durabilă și un cadru juridic stabil și fiabil pentru asigurarea respectării legislației de mediu, în special în ceea ce privește combaterea defrișărilor. În același timp, el ar trebui să garanteze că solicitările legitime ale societății civile vor fi îndeplinite și să asigure respectarea drepturilor omului, drepturile sociale și de muncă pentru actorii vulnerabili, în conformitate cu mecanismele stabilite în convențiile principale ale Organizației Internaționale a Muncii, în mod specific cu cele referitoare la munca decentă. Ratificarea acordului reprezintă și o oportunitate în ceea ce privește cooperarea pentru transferul de cunoștințe, cooperarea tehnologică și un nivel mai ridicat de inovare pentru întreprinderile din America Latină și Europa.

4. **Observații specifice**

4.1. CESE și-a exprimat deja preocuparea cu privire la impactul economic și social al punerii în aplicare a Pactului verde european și, în special, a politicilor UE privind defrișările. În același timp, reducerea sărăciei, asigurarea și promovarea oportunităților de a avea acces la mijloace de subzistență decente și la un trai demn, inclusiv la locuri de muncă de calitate, și investițiile în dezvoltarea zonelor rurale vor avea un impact direct asupra defrișărilor. CESE a recunoscut, de asemenea, că la reducerea defrișărilor trebuie să se țină cont de importanța culturală a pădurilor, mai ales pentru comunitățile rurale și forestiere.

4.2. În avizul privind reducerea la minimum a riscului de defrișare și de degradare a pădurilor asociat produselor introduse pe piața UE, CESE a evidențiat că este importantă cooperarea cu țările producătoare pentru a sprijini UE în abordarea principalelor cauze ale defrișărilor.

4.3. CESE a solicitat un mecanism urgent de răspuns pentru sprijinirea persoanelor și a societății civile care protejează pădurile din UE și din afara acesteia. Marea majoritate a fermierilor și a micilor agricultori nu se implică în practici ilegale sau în defrișări. Tot mai mulți fermieri și mici agricultori colaborează cu omologii lor de la nivel local, european și internațional pentru documentarea practicilor responsabile în cadrul sistemelor de certificare sau al inițiativelor peisagistice. UE trebuie să colaboreze cu țările producătoare pentru a sprijini tranziția justă a acestor persoane către căi și practici mai durabile. Comisia Europeană trebuie să furnizeze urgent orientări clare pentru a rezolva problemele create de anomaliile în punerea în aplicare a Regulamentului privind defrișările în Uniunea Europeană.

4.4. În plus, în avizul privind diplomația UE în domeniul climei, CESE a afirmat că cea mai mare provocare pentru diplomația UE în domeniul climei este să colaboreze cu țările partenere pentru creșterea ambițiilor lor climatice, în timp ce îi sprijină pe cei mai vulnerabili. CESE a afirmat și că promovează o abordare globală. CESE consideră că schimbările climatice nu sunt numai o problemă de mediu ce necesită soluții tehnice sau comportamentale, ci și o problemă socială, ale cărei soluții trebuie să includă schimbări economice, politice, culturale și instituționale. Unele dintre aceste soluții pot transforma societatea în moduri care abordează provocări multiple, legate de schimbările climatice și de consolidarea rezilienței, precum combaterea sărăciei și a inegalității, insecuritatea alimentară, insecuritatea apei, pierderea biodiversității și crizele sanitare. Totodată, soluțiile la aceste provocări pot contribui la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea. Din acest motiv, diplomația în domeniul climei ar trebui să facă parte integrantă dintr-o strategie globală, în conformitate cu angajamentele UE de realizare a obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU.

4.5. CESE recunoaște că nu toate țările dispun de capacitățile financiare și tehnologice sau de consolidarea capacităților necesară pentru a urma calea tranziției climatice. Pentru a îmbunătăți capacitatea și competențele, CESE sprijină acordurile dintre universități care promovează tehnologiile curate și carierele legate de exploatarea sănătoasă a pădurilor, printre altele. UE ar trebui să inițieze și să dezvolte parcursuri în materie de infrastructură, finanțare și guvernanță, mobilizând surse financiare publice și private pentru a ajuta țările partenere să gestioneze impactul Pactului verde european, să își stimuleze diversificarea economică, să contureze planuri pentru o tranziție justă și să sprijine proiecte de gestionare a riscurilor și de adaptare, pentru a preveni și a reduce riscurile de fragilitate din punct de vedere climatic.

4.6. Mai recent, UE a lansat Global Gateway, o inițiativă care va asigura investiții în valoare de 300 miliarde EUR pentru perioada 2021-2027. Global Gateway răspunde provocărilor globale majore prin cooperare regională și bilaterală. Parteneriatele prioritare cu America Latină și în special cu Brazilia au scopul de a combate schimbările climatice, de a stimula tranziția energetică și digitală și de a proteja pădurile. America Latină beneficiază de al doilea cel mai mare buget în cadrul acestei inițiative și este esențial să se cunoască procentul care va fi alocat pentru proiectele care implică societatea civilă și sunt destinate acesteia. Proiectele de cooperare bilaterală (Amazonia+, Orizont european, EUROsociAL+, EUROCLIMA+, Green Al Invest etc.) vor contribui la combaterea inegalităților și la realizarea unei tranziții juste către căi mai durabile.

4.7. UE este hotărâtă să atenueze, prin cooperare regională, efectele punerii în aplicare a regulamentelor recente privind mediul. În acest scop, UE a lansat Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală" (IVCDCI – Europa globală) pentru perioada 2021-2027. IVCDCI- Europa globală are un buget total de 79 miliarde EUR și dispune de o serie de instrumente pentru a permite Uniunii Europene să își mobilizeze investițiile, în special Fondul european pentru dezvoltare durabilă Plus (FEDD+).

Bruxelles, 19 septembrie 2024.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Oliver RÖPKE